

შრომის უსაფრთხოების ნორმები

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა : მეხილეობა

პროფესიული სტუდენტი/მსმენელი ვალდებულია გაითვალისწინოს შრომის უსაფრთხოების ნორმები სასოფლო - სამეურნეო სამუშაოების შესრულებისას (მეხილეობა, მებოსტნეობა, მებაღეობა)

1. **სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებისას აუცილებლად გასათვალისწინებელი შრომის უსაფრთხოების ნორმები;**
  - 1.1 სავალდებულოა სასოფლო სამეურნეო ტექნიკის გეგმიური შემოწმების უზრუნველყოფა;
  - 1.2 სამუშაოების დაწყების წინ მოხდეს მოძრავი მანქანების და მექანიზმების, ტექნოლოგიური მოწყობილობების და მოძრავი ნაკეთობების გამართულობისა და ექსპლატაციისთვის მზადყოფნის შეფასება
  - 1.3 აუცილებლად შემოწმდეს ბასრი წიბოები ინტრუმენტებზე და დანადგარების ხაოიანი ზედაპირები.
  - 1.4 აუცილებელად გასათვალისწინებელია სამუშაო ზონის ჰაერის მაღალი ან დაბალი ტემპერატურა.
  - 1.5 გასათვალისწინებელია სამუშაო გარემოს ზღვრულ დასაშვებ დონეზე მაღალი დამტვერიანება და აირშემცველობა
  - 1.6 გასათვალისწინებელია სამუშაო გარემოს ზღვრულ დასაშვებ დონეზე მაღალი ხმაური დავიბრაცია.
2. **შრომის უსაფრთხოება სამუშაოს დაწყების წინ**
  - 2.1 სამუშაო ადგილის ორგანიზება.
  - 2.2 ყველა საჭირო ინვენტარის, ინსტუმენტის და მანქანა დანადგარების შემოწმება მუშაობის დაწყების წინ.
3. **შრომის უსაფრთხოება მუშაობის პროცესში**
  - 3.1 სიფრთხილის გამოჩენა ელექტრო მოწყობილობებთან (სტატიკური ელექტროობის დასაშვებზე მაღალი დონე)
  - 3.2 სიფრთხილის გამოჩენა მოძრავ ტექნიკასთან;
  - 3.3 სიფრთხილის გამოჩენა ბასრ/მჭრელ იარაღებთან;
  - 3.4 მთლიანად სამუშაო პროცესი უნდა წარიმართოს ინდივიდუალური დამცავი საშვალებებით, ხოლო ქიმიური პროცესების შესრულებისას აუცილებლად გამოიყენოს სპეციალური დამცავი საშუალებები
  - 3.5 გასათვალისწინებელია მაიონიზირებელი გამოსხივების ზღვრულ დასაშვები დონი, რომელიც დაკავშირებულია ნიადაგის რადიაქტიურ დაბინძურებასთან, ასევე ტოქსიკური და გამაღიზიანებელი ქიმიური ნივთიერებების პათოგენური მიკროორგანიზმების არსებობა. ქიმიური პროცესების შესრულებისას უნდა დაიცვათ სათანადო დისტანცია და ვაკონტროლოთ დრო.
4. **შრომის უსაფრთხოება ავარიულ სიტუაციაში**

- 4.1 მუშაობის პროცესში კანის დაზიანებისას აუცილებელია გამოვიყენოთ შესაბამისი დასამუშავებელი სითხეები
- 4.2 ელექტრო ხელსაწყოების დაზიანების შემთხვევაში აუცილებელი მივმართოთ შესაბამისს ზომებს და შევწყვიტოთ მუშაობა
- 4.3 ქიმიური პროცესების შესრულებისას ალერგიული ფონის შეექმნის დროს აუცილებელია პირველადი დახმარების გაწევა;
- 4.4 ჭრილობის დასამუშავებლად გამოვიყენოთ პირველადი დახმარების ყუთი;
- 4.5 ნებისმიერი ქიმიური პროცედურის ჩატარებამდე აუცილებელია მომხმარებელს ჩაუტარდეს ტესტი ალერგიაზე
- 5. შრომის უსაფრთხოება სამუშაოს დასრულების შემდეგ**
- 5.1 სამუშაოს დასრულებისას აუცილებელია მოწესრიგდეს სამუშაო გარემო და ინდივიდუალური სამუშაო სივრცე
- 5.2 აუცილებელი ყველა გამოყენებული ინსტრუმენტი და ხელსაწყო, ასევე მანქანა-დანადგარები საგულდაგულოდ გასუფთავდეს შესაბამისი წესით;
- 5.3 სამუშაო ტექნიკა დათვალიერდეს ვიზუალურად.
- 5.4 ყველა ინსტრუმენტი და ხელსაწყო, ასევე მანქანა-დანადგარები შენახულ და განთავსებულ იქნას უსაფრთხოების ნორმების დაცვით და შენახვის სპეციალური წესით.

შრომის უსაფრთხოების ნორმები

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა : თმისა და სილამაზის მომსახურება

პროფესიული სტუდენტი/მსმენელი ვალდებულია გაითვალისწინოს შრომის უსაფრთხოების და პირადი ჰიგიენის შემდეგი ნორმები:

1. შრომის უსაფრთხოების საერთო ნორმები

- 1.1 აუცილებელია სამუშაო ადგილზე დამონტაჟებული იყოს შესაბამისი სავენტილაციო სისტემა
- 1.2 აუცილებელია ცივი ნათების ნათურები
- 1.3 აუცილებელია სამუშაო მაგიდებს შორის შესაბამისი დისტანციის დაჭერა
- 1.4 არ არის მიზანშეწოლილი ერთ სამუშაო ადგილზე ერთზე მეტი სტილისტის მუშაობა
- 1.5 მუშაობის პროცესში აუცილებელია შესაბამისი წინსაფრების და პენუარების გამოყენება

2. შრომის უსაფრთხოება სამუშაოს დაწყების წინ

- 2.1 სამუშაო ადგილის ორგანიზება
- 2.2 ყველა საჭირო ინვენტარის შემოწმება მუშაობის დაწყების წინ
- 2.3 ყველა საჭირო ნივთის დეზინფექცია/სტერილიზება მუშაობის დაწყებამდე

3. შრომის უსაფრთხოება მუშაობის პროცესში

- 3.1 სიფრთხილის გამოჩენა ელექტრო მოწყობილობებთან
- 3.2 ქიმიური პროცესების შესრულებისას აუცილებლად გამოიყენოს დამცავი საშუალებები
- 3.3 ქიმიური პროცესების შესრულებისას დაიცვას სათანადო დისტანცია და აკონტროლოს დრო

4. შრომის უსაფრთხოება ავარიულ სიტუაციაში

- 4.1 მუშაობის პროცესში კანის დაზიანებისას აუცილებელია გამოვიყენოთ შესაბამისი დასამუშავებელი სითხეები
- 4.2 ელექტრო ხელსაწყოების დაზიანების შემთხვევაში აუცილებელი მივმართოთ შესაბამისს ზომებს და შევწყვიტოთ მუშაობა
- 4.3 თუ მომხმარებელს ქიმიური პროცესების შესრულებისას ალერგიული ფონი შეექმნა აუცილებელია პირველადი დახმარების გაწევა
- 4.4 ნებისმიერი ქიმიური პროცედურის ჩატარებამდე აუცილებელია მომხმარებელს ჩაუტარდეს ტესტი ალერგიაზე

5. შრომის უსაფრთხოება სამუშაოს დასრულების შემდეგ

- 5.1 სამუშაოს დასრულებისას აუცილებელია მოწესრიგდეს სამუშაო გარემო და ინდივიდუალური სამუშაო მაგიდა
- 5.2 აუცილებელი ყველა გამოყენებული ინვენტარი საგულდაგულოდ გასუფთავდეს შესაბამისი სადენზიფექციო ხსნარებით
- 5.3 აუცილებელი სტერილიზაცია გაუკეთდეს ყველა მეტალის ინსტრუმენტს
- 5.4 აუცილებელია მუშაობის დასრულებისას გასუფთავდეს ჯაგრისი სავარცხლები, ბრაშინგები, თავსაბანი ნიჟარა და იატაკი სპეციალური სადენზიფექციო ხსნარით